

Guy Cassiers gaat zijn drie laatste jaren in bij Toneelhuis

‘De Bourla? De huidige situatie is een groot stadstheater onwaardig’

Cassiers kondigt zijn vertrek nu al aan, zodat zijn opvolger de nieuwe beleidsperiode 2022-2026 kan voorbereiden. © Thierry Roge

Guy Cassiers blijft nog tot 2021 artistiek leider van Toneelhuis. Het Antwerpse stadstheater zoekt dit jaar nog een opvolger via een open oproep.

FILIP TIELENS

‘Het is mijn eigen keuze om te stoppen’, vertelt Guy Cassiers. ‘In 2021 zal ik vijftien jaar aan het hoofd staan van Toneelhuis. Het is gezond dat er dan een frisse nieuwe wind komt waaien.’ Cassiers kondigt zijn vertrek nu al aan, zodat zijn opvolger de nieuwe beleidsperiode 2022-2026 kan voorbereiden, waarvoor het subsidiedossier eind 2020 klaar moet zijn. Tegen eind april zou er een *open call* komen voor een nieuwe artistiek leider.

U staat aan het roer sinds 2006.

Bent u tevreden over uw parcours?

‘Ja, we hebben gerealiseerd wat we wilden. Zo zijn onze samenwerkingen met Vlaamse schrijvers als Tom Lanoye, Jeroen Olyslaegers en Erwin Mortier mij erg dierbaar. Met Toneelhuis zijn we ook steeds internationaler gaan werken. Eerst door puur te reizen, nu onder meer door in het buitenland nieuwe versies te creëren van *Meneer Linh*. Mijn operaprojecten – zoals de *Ring*-cyclus in Milaan – hebben mee geholpen om Toneelhuis internationaal op de kaart te zetten. Een minpunt is dat sinds mijn start de subsidies vanuit

Vlaanderen en Antwerpen samen met meer dan 1,5 miljoen euro verminderd zijn. Maar ik durf te zeggen dat het publiek daar weinig van gemerkt heeft.’

Toen u begon, was een ensemble van makers in plaats van acteurs uniek voor een stadstheater. Nu zie je dat steeds vaker.

‘In het begin dacht men: richt men hier nu een nieuwe cultureel centrum op? Nu is dit model evident, ook in het buitenland. Alle artiesten binnen Toneelhuis konden langere trajecten afleggen en werken vanuit hun eigen ambities. Bij mij en FC Bergman meer op de grote schaal, Benjamin Verdonck en Mokhallad Rasem met kleinere producties. Omdat iedereen zijn eigen budget had, was er nooit financiële concurrentie. Het is nu uiteraard aan mijn opvolger om te kijken of hij met dit team – met ook nog Olympique Dramatique – verder wil werken.’

U hebt een tijdje geprobeerd om ook een acteursensemble op te richten – tevergeefs.

‘Ik hoopte dat de aanwezigheid van acteurs in huis de andere makers zou inspireren om met hen te werken, maar dat is niet gelukt. Als je vanuit makers ver-

trekt, moet je hen consequent alle vrijheid geven. Je kan hen niet dwingen om te werken met bepaalde spelers.’

Als jullie, toch het grootste Vlaamse theater, niet werken met een vaste acteursgroep, wie dan wel?

‘De vaste contracten zie je nu vooral bij collectieven, zoals Stan en De Roovers. Het theaterveld is nu anders dan toen ik hier begon: niet alleen bij kunstenaars, maar ook bij acteurs is er een groter verlangen naar autonomie. Velen willen zich niet voor lange tijd binden aan één huis of regisseur. Er zijn nu ook meer mogelijkheden binnen televisie of film. Werken met een gezelschap van twintig acteurs, zoals Ivo van Hove in Amsterdam, was voor ons financieel nooit mogelijk. De budgetten hier liggen lager dan in de buurlanden. Maar artistiek halen we hetzelfde niveau als het buitenland.’

Toneelhuis heeft, in tegenstelling tot KVS en NTGent, slechts één echte zaal. Heeft u er geen spijt van dat het niet gelukt is om een tweede theaterzaal te verwerven?

‘Onze accommodatie is verre van ideaal. De Bourla moet dringend gerenoveerd worden. De situatie nu is een groot stadstheater onwaardig. Ons kostuumatelier zit bij de burens van Het Paleis, ons decoratelier vijf kilometer verderop. We moeten nu vaak elders repetitieruimtes huren. Ik ben blij dat het nieuwe stadsbestuur ons masterplan als een prioriteit naar voren schuift en dat we werk kunnen maken van de renovatie en herinrichting van de Bourla.’

Toneelhuis blijft – op Mokhallad Rasem na – erg wit. Had u niet meer kunnen ondernemen op het

vlak van culturele diversiteit?

‘Op inhoudelijk vlak namen we zeker onze sociale en politieke verantwoordelijkheid. Maar als je kijkt naar de invulling daarvan op scène, zag je hoofdzakelijk witte acteurs. Het is niet onze prioriteit geweest. In de toekomst is een inhaalbeweging zeker noodzakelijk.’

De makers binnen Toneelhuis zijn vooral mannen, op Marie Vinck van FC Bergman en de jonge makers Hannah De Meyer en Lisaboa Houbrechts na.

‘In het verleden werkten ook Lotte van den Berg en Abke Haring vanuit Toneelhuis. Bij de jonge makers uit ons Puls-traject is het 50-50. Ik geloof dat dit goed zit voor de toekomst.’

Is Toneelhuis klaar voor een vrouwelijke artistiek leider? Het zou meteen een unicum zijn voor een stadstheater.

‘Laten we aan de mensen die over mijn opvolger beslissen doorgeven dat dit een mooie kans zou zijn.’ (lacht)

Wat gaat u doen na 2021? Wil u freelancen of een nieuw theaterhuis leiden?

‘Geen idee. Ik blijf zeker artistiek bezig. Ik ga nog niet op pensioen.’ (Cassiers is nu 58, red.)

OVER ENSEMBLES:

‘Werken met een gezelschap van twintig acteurs, zoals Ivo van Hove in Amsterdam, was voor ons financieel nooit mogelijk’

‘Opvolger kan ook een denker of filosoof zijn’

Johan Swinnen, voorzitter van Toneelhuis, wil de oproep voor een opvolger van Guy Cassiers over heel Europa verspreiden. ‘Het moet een topper zijn. Leeftijd, geslacht of kleur speelt geen rol. De nieuwe artistiek directeur hoeft niet per se zelf producties te regisseren, het kan bijvoorbeeld ook een denker of filosoof zijn. Zolang hij of zij de openheid en de diversiteit die een stadstheater moet uitstralen, verder wil uitbouwen. Toneelhuis moet een echte spiegel zijn van de stad.’ (ft)